

Program studiów**Część A) programu studiów****Efekty uczenia się**

Wydział prowadzący studia:		Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek na którym są prowadzone studia:		położnictwo
Poziom studiów		studia pierwszego stopnia
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:		poziom 6
Profil studiów:		praktyczny
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:		licencjat położnictwa
Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny naukowej lub artystycznej (dyscyplin), do których odnoszą się efekty uczenia się:		Dyscyplina: nauki o zdrowiu (100%) Dyscyplina wiodąca: nauki o zdrowiu
Symbol	Po ukończeniu studiów absolwent osiąga następujące efekty uczenia się:	
1. OGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ WEDŁUG STANDARDU		
1.1. W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
1) rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w każdym okresie życia w warunkach prawidłowych i patologicznych;		
2) uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;		
3) etiologię, patomechanizm, objawy, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutyczno-opiekuńczego w wybranych jednostkach chorobowych w zakresie chorób wewnętrznych, chirurgii, pediatrii i psychiatrii;		
4) specjalistyczną problematykę z zakresu położnictwa, neonatologii, ginekologii i ginekologii onkologicznej;		
5) modele opieki położniczo-ginekologicznej nad kobietą w każdym okresie życia i stanie zdrowia;		
6) funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;		
7) zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych;		
8) etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu położnej;		
9) zadania, funkcje i uwarunkowania rozwoju zawodu położnej.		
1.2. W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
1) udzielać świadczeń zdrowotnych w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki i profesjonalnej opieki położniczo-neonatologicznej, ginekologicznej, onkologiczno-ginekologicznej, uroginekologicznej, prekoncepcyjnej, prenatalnej i perinatalnej noworodkowi oraz kobiecie ciężarnej, rodzącej, w okresie połogu, z chorobą ginekologiczną, w tym ginekologiczno-onkologiczną, a także w okresie klimakterium i senium;		
2) rozpoznawać ciążę, sprawować opiekę nad kobietą w ciąży i wykonywać badania niezbędne w monitorowaniu prawidłowego rozwoju ciąży;		
3) prowadzić i przyjmować poród drogami natury (w warunkach szpitalnych i pozaszpitalnych) i poród z położenia miednicowego, w tym z nacięciem i szyciem krocza;		
4) monitorować stan płodu z wykorzystaniem aparatury medycznej oraz wykrywać stany odbiegające od normy u kobiety w okresie ciąży, porodu i połogu oraz u jej dziecka;		
5) podejmować, do czasu przybycia lekarza, konieczne działania w sytuacjach nagłych, w tym ręcznie wydobyć łożysko i ręcznie zbadać macicę;		

- 6) sprawować opiekę nad matką, noworodkiem i niemowlęciem w oddziale neonatologii, w tym promować karmienie naturalne, monitorować przebieg okresu poporodowego oraz badać noworodka, a także podejmować w sytuacjach nagłych wszelkie niezbędne działania, w tym natychmiastową reanimację;
- 7) sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę ginekologiczno-położniczą, onkologiczno-ginekologiczną oraz uroginekologiczną nad kobietą;
- 8) sprawować opiekę nad osobami w sytuacji zaburzeń płodności oraz w zakresie planowania rodziny;
- 9) prowadzić działalność edukacyjno-zdrowotną w zakresie przygotowania do życia w rodzinie, metod planowania rodziny, ochrony macierzyństwa i ojcostwa w różnych okresach życia prokreacyjnego, promowania zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego, przygotowania do rodzicielstwa i urodzenia dziecka, łącznie z poradnictwem na temat higieny i żywienia, w tym poradnictwem laktacyjnym;
- 10) prowadzić profilaktykę chorób kobiecych i patologii położniczych oraz zaburzeń płodności par;
- 11) usuwać szwy i pielęgnować ranę, w tym założyć i zmienić opatrunek w ramach uprawnień zawodowych położnej;
- 12) przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwa lub położniczej oraz planowania, realizacji i ewaluacji interwencji położnej;
- 13) przeprowadzać badania kwalifikacyjne do szczepień ochronnych i wykonywać szczepienia ochronne określone w przepisach prawa, w tym szczepienia ochronne okresu noworodkowego i zalecane kobietom ciężarnym, realizować obowiązujące procedury w sytuacji wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP) oraz prowadzić sprawozdawczość w zakresie szczepień ochronnych;
- 14) wykonać badanie elektrokardiograficzne (EKG) u pacjentki w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca, rozpoznawać cechy zapisu patologicznego oraz rozpoznać cechy elektrokardiograficzne stanów zagrożenia zdrowia i życia;
- 15) udzielać świadczeń specjalistycznych z zakresu resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka i dorosłego, obejmujących planowanie, realizowanie, interpretowanie i ocenianie podejmowanych działań, zgodnie z obowiązującymi wytycznymi;
- 16) przygotować i podać pacjentce leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;
- 17) wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
- 18) komunikować się z pacjentką, jej rodziną lub opiekunem, a także z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji, oraz przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole;
- 19) decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;
- 20) udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa;
- 21) dokonywać analizy jakości opieki położniczo-neonatologicznej, ginekologicznej i ginekologiczno-onkologicznej oraz podejmować działania na rzecz jej poprawy;
- 22) organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach pielęgniarek lub położnych lub w zespołach interdyscyplinarnych;
- 23) stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej położnej.

1.3. W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- 1) kierowania się dobrem pacjentki, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentką, jej rodziną lub opiekunem w ramach uprawnień zawodowych położnej;
- 2) przestrzegania praw pacjentki i zasad humanizmu;
- 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu położnej zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentką;
- 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
- 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
- 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjentki;
- 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych w ramach uprawnień zawodowych położnej.

A. NAUKI PRZEDKLINICZNE (anatomia, fizjologia, patologia, embriologia i genetyka, biochemia i biofizyka, mikrobiologia i parazytologia, farmakologia, radiologia)	
W ZAKRESIE WIEDZY ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE:	
A.W1.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górne i dolne, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno- -stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ krwiotwórczy, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układ płciowy, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna, krążenie maczyno-płodowe), w tym różnice w budowie ciała noworodka, niemowlęcia i człowieka dorosłego;
A.W2.	budowę i funkcjonowanie miednicy kostnej i mięśni dna miednicy jako kanału rodnego;
A.W3.	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie człowieka;
A.W4.	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu człowieka: układu kostno- -stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowo-płciowego, układu nerwowego, narządów zmysłów, powłoki wspólnej, układu hormonalnego, układu immunologicznego
A.W5.	fizjologię rozrodu i laktacji;
A.W6.	udział układów i narządów organizmu człowieka w utrzymaniu jego homeostazy oraz zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy;
A.W7.	podstawy działania układów regulacji oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego w utrzymaniu homeostazy;
A.W8.	mechanizmy odporności wrodzonej i nabytej oraz humoralnej i komórkowej;
A.W9.	podstawowe pojęcia z zakresu patologii organizmu człowieka;
A.W10.	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne oraz ich wpływ na organizm człowieka;
A.W11.	zagadnienia z zakresu patologii szczegółowej układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowo-płciowego, układu nerwowego, narządów zmysłów, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz zaburzeń metabolicznych, gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej;
A.W12.	podstawy zaburzeń w funkcjonowaniu układu immunologicznego: alergie, choroby autoimmunologiczne, immunologia nowotworów;
A.W13.	procesy spermatogenezy, spermiogenezy i owogenezy, zaplemnienia i zapłodnienia;
A.W14.	stadia rozwoju zarodka ludzkiego, budowę i czynność błon płodowych i łożyska oraz etapy rozwoju poszczególnych narządów;
A.W15.	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;
A.W16.	budowę chromosomów oraz molekularne podłoże mutagenezy;
A.W17.	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;
A.W18.	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie i jej znaczenie w diagnostyce, w tym w diagnostyce prenatalnej;
A.W19.	problematykę genetycznych i immunologicznych przyczyn niepłodności;
A.W20.	nowoczesne techniki badań genetycznych;
A.W21.	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);
A.W22.	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie człowieka;
A.W23.	rolę witamin, aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych;
A.W24.	wpływ na organizm człowieka czynników zewnętrznych takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące, w tym radonu występującego w środowisku;

A.W25.	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej;
A.W26.	klasyfikację drobnoustrojów, z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;
A.W27.	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania, powodowane przez nie przemiany w organizmie człowieka i działania uboczne;
A.W28.	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;
A.W29.	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;
A.W30.	działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;
A.W31.	podstawowe zasady farmakoterapii;
A.W32.	zasady farmakoterapii i fitoterapii w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz wpływ leków na płód i noworodka karmionego piersią, w tym teratogenne i embriotoksyczne działanie leków;
A.W33.	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;
A.W34.	zasady leczenia krwią, jej składnikami i środkami krwiozastępczymi;
A.W35.	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.
W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI ABSOLWENT POTRAFI:	
A.U1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym i wykorzystywać znajomość topografii narządów oraz wykazywać różnice w budowie noworodka, niemowlęcia i człowieka dorosłego;
A.U2.	opisywać zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy;
A.U3.	interpretować fizjologiczne procesy, ze szczególnym uwzględnieniem neurohormonalnej regulacji procesów fizjologicznych;
A.U4.	łączyć zmiany morfologiczno-czynnościowe w obrębie tkanek, narządów i układów z objawami klinicznymi i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla organizmu człowieka;
A.U5.	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;
A.U6.	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób oraz w diagnostyce prenatalnej;
A.U7.	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;
A.U8.	współuczestniczyć w zapobieganiu błędom przedlaboratoryjnym;
A.U9.	właściwie interpretować wyniki badań laboratoryjnych;
A.U10.	rozpoznawać najczęściej spotykane mikroorganizmy patogenne oraz pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, fizjologii, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;
A.U11.	zaplanować i wykonać podstawowe działania z zakresu diagnostyki mikrobiologicznej oraz zinterpretować uzyskane wyniki;
A.U12.	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży i karmienia piersią;
A.U13.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;
A.U14.	wystawiać recepty na leki, w tym recepturowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
A.U15.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;
A.U16.	obliczać dawki leków zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego;
A.U17.	stosować zasady ochrony radiologicznej.
B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANIZM W POŁOŻNICTWIE (psychologia, socjologia, pedagogika, prawo medyczne, zdrowie publiczne, etyka zawodu położnej, współpraca i komunikacja w zespole interdyscyplinarnym, język obcy)	

W ZAKRESIE WIEDZY ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE:	
B.W1.	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka i jego zachowania prawidłowe i zaburzone;
B.W2.	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne, w tym zachowania adaptacyjne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;
B.W3.	etapy rozwoju psychicznego człowieka i prawidłowości występujące na poszczególnych etapach tego rozwoju;
B.W4.	pojęcia emocji, motywacji, temperamentu i osobowości oraz cechy osobowości zdrowej, zaburzenia osobowości;
B.W5.	podstawowe zagadnienia z zakresu psychologii prenatalnej i prokreacyjnej;
B.W6.	etapy rozwoju dziecka od poczęcia do narodzin, czynniki psychospołeczne warunkujące jego rozwój w okresie prenatalnym i czynniki sprzyjające tworzeniu się więzi rodziców z dzieckiem poczętym;
B.W7.	psychospołeczne aspekty kolejnych okresów w życiu kobiety od pokwitania do senium oraz tranzykcji płci;
B.W8.	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele, style i bariery w komunikacji interpersonalnej;
B.W9.	specyficzne problemy psychologiczne występujące w poszczególnych okresach życia kobiety (okres dojrzewania, okołoporodowy i klimakterium);
B.W10.	znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej, w szczególności w opiece położniczej, neonatologicznej i ginekologicznej;
B.W11.	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia;
B.W12.	podejście salutogenetyczne i podejście patogenetyczne do zdrowia i choroby;
B.W13.	procesy adaptacji człowieka do życia z chorobą przewlekłą lub o niepomyślnym rokowaniu i uwarunkowania tych procesów;
B.W14.	techniki radzenia sobie ze stresem, redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania zespołu wypalenia zawodowego i zapobiegania jego powstawaniu;
B.W15.	pojęcia i zasady funkcjonowania rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;
B.W16.	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;
B.W17.	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;
B.W18.	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;
B.W19.	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć i wiek;
B.W20.	społeczne konsekwencje choroby, bezdietyzacji i ciąży niepożądanego oraz problemy małoletnich i samotnych matek;
B.W21.	aktualne i prognozowane zmiany społeczne wpływające na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz warunki wykonywania zawodu położnej;
B.W22.	postawy społeczne wobec zdrowia i systemu ochrony zdrowia;
B.W23.	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania;
B.W24.	problematykę prowadzenia edukacji zdrowotnej;
B.W25.	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych;
B.W26.	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w funkcjonowaniu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;
B.W27.	podstawowe regulacje prawne z zakresu systemu ochrony zdrowia, w tym z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej;
B.W28.	podstawy prawne wykonywania zawodu położnej, w tym prawa i obowiązki położnej oraz formy prawne wykonywania zawodu położnej, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;
B.W29.	zasady odpowiedzialności pracowniczej, zawodowej, cywilnej i karnej związanej z wykonywaniem zawodu położnej, z uwzględnieniem zdarzenia niepożądanego, przewinienia zawodowego i błędu medycznego;

B.W30.	prawa człowieka, prawa dziecka, prawa pacjenta i prawa przysługujące kobiecie rodzącej oraz uprawnienia związane z rodzicielstwem;
B.W31.	pojęcie zdrowia publicznego i zadania z zakresu zdrowia publicznego;
B.W32.	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;
B.W33.	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;
B.W34.	istotę profilaktyki i prewencji chorób;
B.W35.	zasady funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz warunki dostępu do świadczeń zdrowotnych;
B.W36.	swoiste zagrożenia zdrowia występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy;
B.W37.	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (<i>International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems</i> , ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (<i>International Classification of Functioning, Disability and Health</i> , ICF) oraz procedur medycznych;
B.W38.	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej położnej;
B.W39.	problematykę etyki normatywnej, w tym wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy położnej;
B.W40.	istotę podejmowania decyzji etycznych i zasady rozwiązywania dylematów moralnych w pracy położnej;
B.W41.	Kodeks etyki dla położnych Międzynarodowego Stowarzyszenia Położnych (<i>International Confederation of Midwives</i> , ICM) i Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;
B.W42.	problemy bioetyczne w aspekcie sztucznej prokreacji, transplantacji, eksperymentów medycznych (w szczególności klonowanie embryonów ludzkich), eutanazji oraz surogacji, procedur adopcyjnych i ustalania ojcostwa, a także tranżycji płci;
B.W43.	odrębności kulturowe i religijne oraz wynikające z nich potrzeby pacjentek, ich rodzin lub opiekunów oraz zasady interwencji położniczych zgodnych z etyką zawodową;
B.W44.	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;
B.W45.	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu;
B.W46.	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;
B.W47.	proces podejmowania decyzji w zespole;
B.W48.	metody samooceny pracy zespołu;
B.W49.	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole;
B.W50.	zasady efektywnego komunikowania się w zespołach interprofesjonalnych;
B.W51.	zasady nawiązywania kontaktu z pacjentką, jej rodziną lub opiekunem, budowania relacji i przekazywania informacji pacjentce lub osobie upoważnionej oraz metody usprawniające komunikację z pacjentką, jej rodziną lub opiekunem;
B.W52.	zasady komunikowania się z pacjentką odmienną kulturowo oraz pacjentką niedowidzącą i niewidzącą oraz niedosłyszącą i niesłyszącą;
B.W53.	zasady postępowania oraz radzenia sobie w przypadku mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań patologicznych w środowisku pracy.
W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI ABSOLWENT POTRAFI:	
B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;
B.U2.	oceniać związek choroby i hospitalizacji ze stanem fizycznym i psychicznym człowieka;
B.U3.	rozpoznawać zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz oceniać proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby, a także wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym;
B.U4.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych takich jak stres, frustracja, konflikt, trauma, żaloba, przemoc fizyczna, przemoc seksualna oraz wprowadzać elementarne formy pomocy psychologicznej, a także informować o specjalistycznych formach pomocy;
B.U5.	rozpoznawać problemy psychospołeczne macierzyństwa małoletnich i kobiet w późnym wieku oraz wskazywać rolę wychowania seksualnego w życiu człowieka;
B.U6.	rozpoznawać problemy psychologiczne związane z prokreacją (zaburzenia płodności, aborcja, poronienie, utrata dziecka w okresie okołoporodowym) i udzielać wsparcia psychicznego;

B.U7.	rozpoznawać problemy psychologiczne i zaburzenia psychiczne występujące u kobiet w okresie ciąży, porodu i porodu oraz w okresie klimakterium, a także w związku z tranzycją płci;
B.U8.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się w sytuacjach trudnych, wykazywać umiejętność aktywnego słuchania oraz tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentką i członkami zespołu interprofesjonalnego;
B.U9.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece nad kobietą, w tym nad pacjentką i jej rodziną w sytuacji straty ciąży, ciężkiej choroby lub niepełnosprawności dziecka oraz choroby przewlekłej lub o niepomyślnym rokowaniu;
B.U10.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne;
B.U11.	stosować techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego oraz rozwijać zasoby osobiste umożliwiające radzenie sobie z zespołem wypalenia zawodowego;
B.U12.	stosować techniki radzenia sobie w sytuacjach trudnych w pracy zawodowej położnej takich jak ciężka choroba pacjentki, śmierć, błąd medyczny, przemoc fizyczna i psychiczna;
B.U13.	proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dysfunkcjonalnościom w różnych grupach społecznych w oparciu o zasady humanizmu;
B.U14.	diagnozować czynniki wpływające na sytuację zdrowotną jednostki w obrębie rodziny i społeczności lokalnej;
B.U15.	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług położniczych;
B.U16.	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców usług położniczych;
B.U17.	stosować przepisy prawa dotyczące realizacji praktyki zawodowej położnej oraz praw pacjenta i zasad bezpieczeństwa;
B.U18.	analizować światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;
B.U19.	analizować funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
B.U20.	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF) oraz procedur medycznych;
B.U21.	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne występujące w praktyce zawodowej położnej;
B.U22.	rozpoznawać potrzeby pacjentek, ich rodzin lub opiekunów wynikające z odrębności kulturowych i religijnych oraz podejmować interwencje zgodne z zasadami etyki zawodowej położnej;
B.U23.	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu oraz planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;
B.U24.	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej;
B.U25.	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów przedstawianych przez członków zespołu;
B.U26.	stosować zasady prawidłowej i efektywnej komunikacji z członkami zespołu interprofesjonalnego;
B.U27.	korzystać z piśmiennictwa medycznego w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – z piśmiennictwa medycznego w innym języku obcym;
B.U28.	porozumiewać się w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – w innym języku obcym, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI POŁOŻNICZEJ (podstawy praktyki zawodowej położnej, promocja zdrowia, opieka położnej w podstawowej opiece zdrowotnej, dietetyka, organizacja pracy położnej, badanie fizykalne w praktyce zawodowej położnej, zakażenia szpitalne, zasoby i system informacji w ochronie zdrowia, zajęcia fakultatywne do wyboru: język migowy lub telemedycyna i e-zdrowie)	
W ZAKRESIE WIEDZY ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE:	
C.W1.	status i istotę zawodu położnej, rolę zawodową położnej w ujęciu historycznym i współczesnym oraz uwarunkowania i kierunki rozwoju zawodowego położnej;
C.W2.	definicję zawodu położnej według Międzynarodowego Stowarzyszenia Położnych (ICM), funkcje i zadania zawodowe położnej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia oraz nad jej dzieckiem i rodziną;

C.W3.	udział położnej w zespole interdyscyplinarnym w procesie promocji zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia;
C.W4.	istotę opieki położniczej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Dorothea Orem, Callista Roy, Ramona Mercer);
C.W5.	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa oraz obowiązujące zasady i technikę wykonywania przez położną podstawowych czynności pielęgnarskich i położniczych w ramach świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi;
C.W6.	metody, sposoby, zasady, techniki, procedury i algorytmy stosowane w praktyce zawodowej położnej, w specjalistycznej opiece nad kobietą ciężarną, rodzącą i w okresie połogu oraz jej dzieckiem, a także nad kobietą zagrożoną chorobą i kobietą z chorobą ginekologiczną, oraz w związku z tranzycją płci;
C.W7.	czynniki wpływające na przebieg gojenia się ran oraz sposoby gojenia się ran i zasady postępowania z raną czystą, zanieczyszczoną i zakażoną;
C.W8.	szczepienia ochronne i rodzaje szczepionek wynikające z obowiązującego programu szczepień ochronnych w Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności wykonywane w okresie noworodkowym i niemowlęcym oraz zalecane kobietom w okresie ciąży, oraz ich działanie;
C.W9.	wskazania i przeciwwskazania do wykonywania szczepień ochronnych;
C.W10.	procedury wykonywania szczepień ochronnych w aspekcie bezpieczeństwa pacjentki i osoby wykonującej szczepienie;
C.W11.	zasady dokumentowania stanu zdrowia odbiorcy usług położniczych i prowadzenia dokumentacji medycznej, w tym dokumentacji w postaci elektronicznej, oraz jej zabezpieczenia;
C.W12.	koncepty i założenia promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;
C.W13.	zadania położnej w zakresie promocji zdrowia i zasady konstruowania programów promocji zdrowia;
C.W14.	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;
C.W15.	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań i uprawnień zawodowych położnej oraz innych pracowników systemu ochrony zdrowia;
C.W16.	kompetencje położnej podstawowej opieki zdrowotnej, warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń zdrowotnych udzielanych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej oraz zasady kontraktowania i koordynowania świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej;
C.W17.	standardy przeprowadzania badań kwalifikacyjnych do wykonywania szczepień ochronnych zgodnie z przepisami prawa, procedury obowiązujące w sytuacji wystąpienia NOP oraz zasady prowadzenia sprawozdawczości w zakresie szczepień ochronnych;
C.W18.	zapotrzebowanie na energię, składniki odżywcze i wodę u człowieka zdrowego i chorego w różnym wieku i stanie zdrowia;
C.W19.	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku, żywienia dojelitowego i pozajelitowego oraz podstawy edukacji żywieniowej;
C.W20.	zasady żywienia kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży i karmienia piersią, oraz zasady żywienia noworodków i niemowląt;
C.W21.	zasady oceny stanu odżywienia, przyczyny i rodzaje niedożywienia oraz zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii;
C.W22.	środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
C.W23.	pojęcia stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na położniczych stanowiskach pracy;
C.W24.	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na położniczych stanowiskach pracy;
C.W25.	podstawowe metody organizacji opieki położniczej i ich znaczenie dla jakości tej opieki;
C.W26.	zasady tworzenia i rozwoju różnych form działalności zawodowej położnej;
C.W27.	podstawy zarządzania, etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;
C.W28.	zakresy uprawnień zawodowych i kwalifikacje w położnictwie, możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;

C.W29.	uwarunkowania zapewnienia jakości w opiece położniczej oraz zasady zarządzania jakością tej opieki;
C.W30.	zakres badania podmiotowego i badania fizykalnego noworodka (z uwzględnieniem oceny odruchów noworodkowych), niemowlęcia i pacjenta dorosłego w zakresie uprawnień zawodowych położnej;
C.W31.	zasady prowadzenia i dokumentowania badania podmiotowego i badania fizykalnego;
C.W32.	metody i techniki kompleksowego badania fizykalnego, w szczególności noworodka, niemowlęcia oraz kobiety w każdym okresie życia i stanie zdrowia, dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną;
C.W33.	system opisu objawów i dolegliwości pacjentki według schematów OLD CART (<i>Onset</i> – objawy/dolegliwości, <i>Location</i> – umiejscowienie, <i>Duration</i> – czas trwania, <i>Character</i> – charakter, <i>Agravating/Alleviating factors</i> – czynniki nasilające/łagodzące, <i>Radiation</i> – promieniowanie, <i>Timing</i> – moment wystąpienia), FIFE (<i>Feelings</i> – uczucia, <i>Ideas</i> – idee, <i>Function</i> – funkcja, <i>Expectations</i> – oczekiwania), SAMPLE (<i>Symptoms</i> – objawy, <i>Allergies</i> – alergie, <i>Medications</i> – leki, <i>Past medical history</i> – przebyte choroby/przeszłość medyczna, <i>Last meal</i> – ostatni posiłek, <i>Events prior to injury/illness</i> – zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem);
C.W34.	system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjentki dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną PES (<i>Problem</i> – problem, <i>Etiology</i> – etiologia, <i>Symptom</i> – objaw);
C.W35.	sposoby przeprowadzania badania podmiotowego i badania fizykalnego przez położną z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz sposoby gromadzenia danych o stanie zdrowia pacjentki z wykorzystaniem technologii cyfrowych;
C.W36.	znaczenie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjentki dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną;
C.W37.	zasady przygotowania pacjentki do badania EKG i technikę wykonania badania EKG, EKG prawokomorowego oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi;
C.W38.	zasady rozpoznawania w zapisie EKG załamek P, Q, R, S, T, U cech prawidłowego zapisu i cech podstawowych zaburzeń (zaburzenia rytmu serca, zaburzenia przewodnictwa, zaburzenia elektrolitowe, niedokrwienie, martwica mięśnia sercowego);
C.W39.	pojęcie zakażeń związanych z opieką zdrowotną, ich źródła, patogeny zakażeń szpitalnych, ich rezerwuary, drogi szerzenia się i łańcuch epidemiczny;
C.W40.	organizację nadzoru nad zakażeniami w podmiocie leczniczym oraz metody kontroli zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem roli specjalisty do spraw epidemiologii;
C.W41.	zasady profilaktyki, mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu odcennikowym krwi, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu układu moczowego, zakażeniu układu pokarmowego o etiologii <i>Clostridioides difficile</i> , zakażeniu miejsca operowanego, zakażeniu ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowym oraz zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym;
C.W42.	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;
C.W43.	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz ich wykorzystanie w praktyce zawodowej położnej;
C.W44.	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjentki;
C.W45.	systemy telemedyczne i e-zdrowia oraz ich znaczenie dla usprawnienia udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym świadczeń realizowanych przez położną;
C.W46.	rodzaje systemów telemedycznych, z uwzględnieniem podziału na systemy synchroniczne i asynchroniczne;
C.W47.	narzędzia techniczne wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;
C.W48.	zakres i zasady udziału położnej w udzielaniu świadczeń zdrowotnych przy użyciu systemów telemedycznych i e-zdrowia.
W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI ABSOLWENT POTRAFI:	
C.U1.	posługiwać się właściwym nazewnictwem z zakresu opieki położniczej, neonatologicznej i ginekologicznej oraz wyjaśniać podstawowe pojęcia z zakresu praktyki zawodowej położnej;

C.U2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia kobiety z chorobą ginekologiczną, kobiety ciężarnej, rodzącej i w okresie połogu oraz noworodka, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki na potrzeby diagnozy pielęgniarstwa lub położniczej;
C.U3.	prowadzić dokumentację medyczną, w tym w postaci elektronicznej, oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;
C.U4.	przygotowywać kobietę i jej dziecko oraz stanowisko pracy do przeprowadzenia badań i zabiegów diagnostycznych, pielęgnacyjnych oraz leczniczych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii, a także uczestniczyć w ich przeprowadzaniu;
C.U5.	wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej i talii, wskaźnika masy ciała (<i>Body Mass Index</i> , BMI)), w tym noworodka po porodzie, oraz pulsoksymetrię, gazometrię, w tym z krwi pępowinowej oraz interpretować ich wyniki;
C.U6.	wystawiać skierowania na wykonanie badań diagnostycznych określonych w przepisach prawa oraz pobierać materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych oraz asystować lekarzowi przy specjalistycznych badaniach diagnostycznych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz u mężczyzn w związku z leczeniem niepłodności lub tranzycją płci;
C.U7.	pobierać wymaz do oceny biocenozy z pochwy i szyjki macicy oraz wymaz cytologiczny, w tym na podłoże płynne i metodą tradycyjną, pobierać materiał w związku z leczeniem niepłodności lub tranzycją płci oraz zabezpieczyć pobrany materiał – zgodnie z obowiązującymi procedurami;
C.U8.	pobierać materiał biologiczny (wymaz z warg sromowych, przedsionka pochwy, tylnego sklepienia pochwy, okolicy odbytu oraz z jamy ustnej) od kobiety będącej ofiarą przemocy seksualnej oraz zabezpieczyć pobrany materiał zgodnie z obowiązującymi procedurami;
C.U9.	wykonać pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi oraz wykonać inne testy paskowe;
C.U10.	wykonać badania przesiewowe noworodka;
C.U11.	wykonać badanie piersi, ocenić gruczoł piersiowy i prowadzić edukację w zakresie samobadania;
C.U12.	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki sprawowanej przez położną;
C.U13.	obliczyć dawkę leku, podawać pacjentce leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;
C.U14.	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego;
C.U15.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, usuwać cewnik oraz monitorować diurezę i prowokować mikcję, a także prowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów w organizmie pacjentki, noworodka i niemowlęcia;
C.U16.	wykonywać zabiegi doodbytnicze;
C.U17.	pielęgnować przetoki jelitowe i moczowe u kobiety, noworodka i niemowlęcia;
C.U18.	zakładać zgłębnik do żołądka kobiety, noworodka i niemowlęcia, monitorować jego położenie i drożność oraz go usuwać;
C.U19.	wykorzystywać dostępne metody i techniki karmienia pacjentki, noworodka i niemowlęcia;
C.U20.	wykonywać zabiegi higieniczne, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;
C.U21.	dobierać metody, techniki i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji oraz oceniać ryzyko rozwoju odleżyn, a także stosować działania profilaktyczne;
C.U22.	usunąć dren z rany pooperacyjnej u pacjentki po operacji w obrębie jamy brzusznej, miednicy lub krocza;
C.U23.	ocenić proces gojenia się rany i zaopatrzyć ranę w ramach pomocy doraźnej;
C.U24.	ocenić ryzyko zakażenia rany oraz rozpoznać powikłania rany;
C.U25.	usunąć szwy z rany krocza, po cięciu cesarskim, cewniku i operacji ginekologicznej;

C.U26.	przemieszczać i pozycjonować pacjentkę z wykorzystaniem różnych technik i metod, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjentki i położnej;
C.U27.	prowadzić wykonywanie ćwiczeń czynnych i biernych oraz gimnastykę oddechową oraz wykonywać drenaż ułożeniowy, inhalację i odsłuzowywanie dróg oddechowych pacjentki;
C.U28.	stosować zabiegi przeciwzapalne;
C.U29.	wykonywać szczepienia ochronne, w tym przeciw grypie, wirusowemu zapaleniu wątroby (WZW), wirusowi Human Papilloma Virus (HPV), COVID-19, tężcowi, pneumokokom oraz inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne, w szczególności okresu noworodkowego i kobietom ciężarnym, zgodnie z przepisami prawa;
C.U30.	rozpoznawać i klasyfikować NOP oraz charakteryzować miejscowe i uogólnione reakcje organizmu występujące u kobiety, noworodka i niemowlęcia po szczepieniu ochronnym, a także podejmować stosowne działania;
C.U31.	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, stosować środki ochrony indywidualnej, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia oraz zakładać odzież operacyjną;
C.U32.	stosować zasady aseptyki i antyseptyki mające zastosowanie w praktyce zawodowej położnej, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować procedurę poekspozycyjną;
C.U33.	przygotować narzędzia i sprzęt medyczny do realizacji procedur oraz skontrolować skuteczność sterylizacji;
C.U34.	wykonać badanie EKG, EKG prawokomorowe oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi u pacjentki w spoczynku oraz interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca;
C.U35.	rozpoznać, na podstawie zapisu EKG, zaburzenia zagrażające życiu lub zdrowiu pacjentki;
C.U36.	oceniać potencjał zdrowotny kobiety i jej rodziny z rozpoznaniem czynników ryzyka chorób wynikających ze stylu życia oraz z wykorzystaniem narzędzi pomiaru, a także edukować kobietę w zakresie samokontroli stanu zdrowia;
C.U37.	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób, kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych oraz opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia;
C.U38.	udzielać świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej;
C.U39.	diagnozować sytuację kobiety w każdym okresie życia i stanie zdrowia oraz jej rodziny w środowisku zamieszkania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i podejmować działania zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej;
C.U40.	współpracować z zespołem podstawowej opieki zdrowotnej (pielęgniarką podstawowej opieki zdrowotnej i lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej) sprawującym opiekę nad kobietą i jej rodziną oraz z asystentem rodziny;
C.U41.	rozpoznawać przemoc domową i inne patologie społeczne oraz dokonywać interwencji w sytuacji kryzysu w rodzinie;
C.U42.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;
C.U43.	oceniać stan odżywienia i sposób żywienia, prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia;
C.U44.	stosować i zalecać diety terapeutyczne w wybranych chorobach, nadzorować odrębności żywienia zbiorowego i rozpoznawać powikłania dietoterapii;
C.U45.	planować podstawowe diety pod względem ilościowym i jakościowym, w tym zalecenia żywieniowe dla kobiety w okresie ciąży i karmienia piersią;
C.U46.	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;
C.U47.	monitorować zagrożenia w pracy położnej oraz czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych i wypadków przy pracy;
C.U48.	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy oraz analizować różne formy działalności zawodowej położnej;

C.U49.	współuczestniczyć w opracowywaniu standardów i procedur praktyki położniczej oraz monitorować jakość opieki położniczej;
C.U50.	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy i współpracy w zespole;
C.U51.	nadzorować i oceniać pracę podległego zespołu;
C.U52.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne noworodka, niemowlęcia i kobiety w każdym okresie jej życia, z uwzględnieniem sytuacji zdrowotnej, oraz analizować i interpretować jego wyniki;
C.U53.	zastosować ocenę kompleksową stanu zdrowia pacjenta (kobiety, noworodka, niemowlęcia) według schematu cztery A (<i>Analgesia</i> – znieczulenie, <i>Activity of daily living</i> – aktywność życia, <i>Adverse effects</i> – działania niepożądane, <i>Aberrant behaviors</i> – działania niepożądane związane z lekami), stosować system opisu rozpoznania stanu zdrowia dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną PES oraz oceniać kompletność zgromadzonych informacji dotyczących sytuacji zdrowotnej według schematu SOAP (<i>Subjective</i> – dane subiektywne, <i>Objective</i> – dane obiektywne, <i>Assessment</i> – ocena, <i>Plan/Protocol</i> – plan działania);
C.U54.	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu noworodka, niemowlęcia i dorosłego, w szczególności kobiety w różnych okresach jej życia;
C.U55.	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, narządów zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych pacjentki (badanie i samobadanie), jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta (noworodka, niemowlęcia, kobiety);
C.U56.	przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz gromadzić dane o stanie zdrowia pacjentki z wykorzystaniem technologii cyfrowych;
C.U57.	stosować skale lub kwestionariusze wykorzystywane do diagnozowania stanu zdrowia oraz oceny ryzyka wystąpienia zaburzeń u noworodka, niemowlęcia i dorosłego;
C.U58.	formułować wstępne rozpoznanie stanu zdrowia noworodka, niemowlęcia i dorosłego na podstawie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego oraz dokumentować wynik rozpoznania dla potrzeb opieki sprawowanej przez położną;
C.U59.	stosować zasady zapobiegania zakażeniom związanym z opieką zdrowotną i zwalczania ich;
C.U60.	stosować zasady zapobiegania zakażeniom odcennikowym krwi, szpitalnemu zapaleniu płuc, zakażeniom układu moczowego, układu pokarmowego o etiologii <i>Clostridioides difficile</i> , miejsca operowanego i ran przewlekłych oraz zakażeniu ogólnoustrojowemu;
C.U61.	stosować środki ochrony indywidualnej niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa swojego, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami związanymi z opieką zdrowotną oraz wdrażać odpowiedni rodzaj izolacji pacjentów;
C.U62.	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemów informacji w ochronie zdrowia z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;
C.U63.	posługiwać się dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz ochrony danych osobowych;
C.U64.	posługiwać się językiem migowym oraz innymi sposobami i środkami komunikowania się w opiece nad pacjentką niedosłyszącą lub niesłyszącą;
C.U65.	stosować narzędzia wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;
C.U66.	wspierać pacjentkę w zakresie wykorzystywania systemów teleinformatycznych do samoopieki w stanie zdrowia i stanie choroby.
D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ (techniki położnicze i prowadzenie porodu, położnictwo i opieka położnicza, ginekologia i opieka ginekologiczna, neonatologia i opieka neonatologiczna, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, choroby wewnętrzne, chirurgia, psychiatria, anestezjologia i stany zagrożenia życia, rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii, podstawy ratownictwa medycznego, badania naukowe w położnictwie)	
W ZAKRESIE WIEDZY ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE:	

D.W1.	zasady opieki położniczej podczas porodu fizjologicznego, przedwczesnego i patologicznego, zasady prowadzenia i przyjmowania porodu w warunkach pozaszpitalnych oraz standardy prowadzenia porodu przez położną;
D.W2.	mechanizmy porodów w położeniu podłużnym główkowym, przy nieprawidłowym ułożeniu główki (asynklityzm przedni i tylny, ułożenia odgięciowe), w położeniach miednicowych, przy nieprawidłowej budowie miednicy kostnej kobiety rodzącej i porodów bliźniaczych;
D.W3.	powikłania przebiegu porodu zależne od nieprawidłowej budowy miednicy kostnej kobiety rodzącej, nieprawidłowego usytuowania płodu w macicy, zaburzeń w przebiegu mechanizmu porodowego, zaburzeń czynności skurczowej mięśnia macicy, zaburzeń w rozwieraniu części pochwowej szyjki macicy, zaburzeń w funkcjonowaniu, oddzielaniu i wydalaniu łożyska oraz zasady postępowania w tych sytuacjach położniczych;
D.W4.	zadania położnej podczas porodu ze znieczuleniem farmakologicznym, porodu o nieprawidłowym przebiegu i porodu zabiegowego oraz porodu martwego dziecka;
D.W5.	zasady postępowania w sytuacjach nagłych w opiece okołoporodowej (w tym krwotoki położnicze, zator wodami płodowymi, dystocja barkowa, wypadnięcie pępowiny i części drobnego płodu);
D.W6.	niefarmakologiczne i farmakologiczne metody preindukcji, indukcji i stymulacji czynności skurczowej;
D.W7.	zasady psychoprofilaktyki porodu, ze szczególnym uwzględnieniem zróżnicowanych metod łagodzenia bólu porodowego;
D.W8.	metody monitorowania dobrostanu płodu w wybranych stanach klinicznych kobiety ciężarnej i rodzącej oraz płodu w okresie okołoporodowym;
D.W9.	zasady opieki nad noworodkiem bezpośrednio po urodzeniu;
D.W10.	uwarunkowania stanu zagrożenia życia noworodka oraz sytuacje wymagające resuscytacji krążeniowo-oddechowej;
D.W11.	początkowe i zaawansowane zabiegi wykonywane podczas resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka;
D.W12.	zadania położnej w monitorowaniu przebiegu ciąży i ocenie ryzyka położniczego;
D.W13.	metody i techniki komunikowania się z pacjentką niezdolną do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia, sytuację położniczą lub stosowane leczenie;
D.W14.	etiologię, patogenezę, metody diagnostyczne, leczenie i postępowanie pielęgnacyjno-położnicze w patologicznym przebiegu ciąży i porodu;
D.W15.	zasady monitorowania i metody oceny dobrostanu płodu w okresie ciąży fizjologicznej i ciąży o nieprawidłowym czasie trwania oraz w wybranych stanach klinicznych kobiety ciężarnej i rodzącej oraz płodu, a także wydolności łożyska, oraz rolę położnej w procesie diagnostyki w okresie okołoporodowym;
D.W16.	zasady monitorowania stanu płodu za pomocą fonokardiografii i elektrokardiografii (bezpośredniej, brzusznej);
D.W17.	zasady i metody monitorowania stanu płodu w stanach zagrożenia życia kobiety ciężarnej (w tym wstrząs, rozsiane wykrzepianie wewnątrznaczyniowe, rzucawka, ostry brzuch);
D.W18.	rekomendacje, wytyczne i algorytm postępowania diagnostycznego i profilaktyczno-leczniczego oraz standardy opieki położniczej nad kobietą ciężarną, rodzącą i w okresie porodu oraz patomechanizm, diagnostykę i sposoby terapii w przebiegu ciąży, porodu i porodu w przypadku współistnienia chorób niepołożniczych, chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę oraz z zaburzeń psychicznych;
D.W19.	zadania położnej w profilaktyce i czynnościach diagnostyczno-leczniczych w przypadku powikłanego przebiegu ciąży i porodu, chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę i chorób niepołożniczych u kobiety;
D.W20.	definicję porodu prawidłowego i nieprawidłowego oraz zakres opieki sprawowanej przez położną nad kobietą w okresie porodu, nad noworodkiem i ich rodziną;
D.W21.	proces laktacji i czynniki ryzyka niepowodzeń w karmieniu piersią oraz działania edukacyjne dotyczące promocji karmienia piersią i rozwiązywania problemów laktacyjnych;
D.W22.	zasady postępowania w sytuacjach nagłych występujących podczas ciąży, porodu i porodu oraz udział położnej w prowadzeniu intensywnego nadzoru położniczego;

D.W23.	uwarunkowania i zasady organizacji trójstopniowej opieki perinatalnej, w tym perinatalnej opieki hospicyjnej;
D.W24.	metody diagnostyczne w położnictwie oraz zadania położnej w przygotowaniu pacjentki i sprzętu do ich stosowania;
D.W25.	wpływ chorób zakaźnych i infekcyjnych na płodność kobiety, zasady profilaktyki nieswoistej i swoistej chorób zakaźnych stosowanej u kobiet w okresie ciąży i porodu, mechanizmy zakażenia płodu w przebiegu chorób bakteryjnych, pasożytniczych i wirusowych oraz wytyczne dotyczące postępowania z kobietą ciężarną i rodzącą oraz z noworodkiem w przypadku wystąpienia takich chorób;
D.W26.	wskazania do poradnictwa genetycznego i zakres diagnostyki wewnątrzmacicznej płodu;
D.W27.	elementy diagnostyki prenatalnej (podstawy i wskazania do wykonania diagnostyki prenatalnej, badania prenatalne nieinwazyjne i inwazyjne);
D.W28.	techniki wspomaganego rozrodu i zasady monitorowania ciąży po zapłodnieniu pozaustrojowym;
D.W29.	przyczyny krwawienia w pierwszej i drugiej połowie ciąży oraz zasady postępowania we wstrząsie i koagulopatii w położnictwie;
D.W30.	zmiany zachodzące w organizmie kobiety w różnych okresach jej życia i nieprawidłowości w budowie narządów płciowych;
D.W31.	prawidłowy przebieg cyklu miesięczkowego i jego zaburzenia, naturalne metody regulacji poczęć oraz rodzaje antykoncepcji;
D.W32.	granice norm i patologii seksualnych oraz zaburzenia seksualne występujące u kobiet w okresie rozrodczym;
D.W33.	cele i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz rolę położnej w tej opiece;
D.W34.	czynniki wpływające na płodność kobiety i mężczyzny oraz metody diagnozowania i leczenia niepłodności;
D.W35.	etiologię dysfunkcji mięśni dna miednicy oraz zasady profilaktyki zaburzeń statyki narządu rodniczego i nietrzymania moczu;
D.W36.	postępowanie diagnostyczne, lecznicze i pielęgnacyjne u pacjentek ze stanami zapalnymi narządów rodniczych, chorobami przenoszonymi drogą płciową, zaburzeniami statyki narządu rodniczego i wysiłkowym nietrzymaniem moczu;
D.W37.	zasady postępowania z pacjentką przed przeprowadzeniem zabiegów ginekologicznych i po ich przeprowadzeniu oraz w trakcie radioterapii i chemioterapii, a także rolę i zadania położnej w tym zakresie;
D.W38.	rodzaje zabiegów ginekologicznych wykonywanych w ramach chirurgii jednego dnia oraz zasady asystowania przy tych zabiegach;
D.W39.	zmiany zachodzące w organizmie kobiety w okresie klimakterium;
D.W40.	udział położnej w badaniach diagnostycznych pacjentek z chorobami ginekologicznymi i ze zmianami w gruczole piersiowym;
D.W41.	etiologię i patogenezę chorób nowotworowych narządów płciowych żeńskich i gruczołu piersiowego oraz postępowanie leczniczo-pielęgnacyjne i rehabilitacyjne w tych chorobach;
D.W42.	charakterystykę poszczególnych nowotworów narządu rodniczego pod względem etiologii, rozpoznania histopatologicznego, objawów klinicznych, podziału na stopnie kliniczne według Międzynarodowej Federacji Ginekologów i Położników (<i>International Federation of Gynecology and Obstetrics</i> , FIGO) oraz stopnie zaawansowania nowotworu według klasyfikacji stopnia zaawansowania nowotworu TNM (<i>Tumour</i> – guz (pierwotny), <i>Node</i> – węzeł (chłonny), <i>Metastases</i> – przerzuty (odległe));
D.W43.	zasady i programy profilaktyki chorób nowotworowych narządu rodniczego i piersi;
D.W44.	czynniki warunkujące prawidłowy rozwój prenatalny i postnatalny;
D.W45.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, rokowanie, metody diagnostyczne i terapeutyczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka oraz żywienie noworodka i specyfikę opieki nad noworodkiem w zależności od stopnia jego dojrzałości i stanu klinicznego;
D.W46.	rodzaje odporności, czynniki modyfikujące odporność oraz odrębności układu odpornościowego noworodka;

D.W47.	zasady pielęgnowania noworodka zdrowego, chorego oraz z wadą i urazem okołoporodowym, w tym noworodka pacjentki chorej na AIDS lub zakażonej wirusem HIV, w zależności od stopnia jego dojrzałości;
D.W48.	zasady prowadzenia fototerapii i tlenoterapii noworodka;
D.W49.	zasady organizacji opieki neonatologicznej i intensywnego nadzoru nad noworodkiem;
D.W50.	działania profilaktyczne podejmowane wobec dziecka w wieku rozwojowym, z uwzględnieniem noworodków i niemowląt;
D.W51.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, rokowanie, metody diagnostyczne i terapeutyczne oraz zasady opieki pielęgniarzkiej w najczęstszych chorobach wieku rozwojowego, w szczególności chorobach niemowląt;
D.W52.	zasady racjonalnego żywienia dziecka i zaburzenia w odżywianiu;
D.W53.	metody oceny rozwoju fizycznego i psychoruchowego dziecka, w szczególności niemowlęcia;
D.W54.	zasady opieki pielęgniarzkiej nad dzieckiem, w szczególności niemowlęciem, w najczęściej występujących chorobach układowych, alergicznych, zakaźnych i metabolicznych oraz stanach niedoborowych;
D.W55.	zasady udzielania pierwszej pomocy w oparzeniach i zadławieniach oraz postępowanie z raną oparzeniową u niemowlęcia i sposoby jej pielęgnowania;
D.W56.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, rokowanie, metody diagnostyczne i terapeutyczne oraz zasady opieki pielęgniarzkiej w najczęstszych chorobach układów i narządów organizmu człowieka;
D.W57.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej w zakresie samodzielnego wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych oraz zasady wykonywania badania EKG i interpretowania jego wyniku;
D.W58.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjentki w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania
D.W59.	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne i profilaktykę zakażeń chirurgicznych;
D.W60.	zasady przygotowania pacjentki do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym oraz w chirurgii jednego dnia, specyfikę pracy w bloku operacyjnym, a także zasady opieki nad pacjentką po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;
D.W61.	zasady opieki nad pacjentką z przetoką jelitową i przetoką moczową wyłonionymi czasowo i na stałe oraz pacjentką objętą terapią żywieniową;
D.W62.	zasady postępowania z kobietą ciężarną z urazem, zakażeniem tkanek miękkich i chorobami chirurgicznymi;
D.W63.	etiopatogenezę, objawy kliniczne i zasady postępowania w podstawowych zaburzeniach psychicznych, w tym w depresji poporodowej i psychozach okołoporodowych oraz zaburzeniach psychicznych w okresie klimakterium i senium;
D.W64.	zasady postępowania wspierającego, edukacyjnego i psychoterapeutycznego w przypadku poronienia, urodzenia dziecka martwego, niepełnosprawnego lub nieuleczalnie chorego;
D.W65.	psychologiczne konsekwencje porodu matki małoletniej, w późnym wieku i samotnej oraz rodzaje i formy jej wsparcia;
D.W66.	stany zagrożenia zdrowia i ich objawy kliniczne oraz aparaturę wykorzystywaną w diagnostyce;
D.W67.	wytyczne i zasady postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie według Polskiej Rady Resuscytacji (<i>Polish Resuscitation Council</i> , PRC) i Europejskiej Rady Resuscytacji (<i>European Resuscitation Council</i> , ERC);
D.W68.	zasady przyrządowego i bezprzyrządowego monitorowania stanu zdrowia kobiety i noworodka w intensywnej terapii;
D.W69.	obowiązujące wytyczne dotyczące postępowania podczas wykonywania zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (<i>Advanced Life Support</i> , ALS), z uwzględnieniem postępowania w odwracalnych przyczynach zatrzymania krążenia;
D.W70.	farmakologiczne metody łagodzenia bólu porodowego (analgezja wziewna, regionalna i miejscowa, dożylna lub domięśniowe stosowanie opioidów), przygotowanie do analgezji, zasady

	postępowania w przypadku analgezji i monitorowania jej przebiegu oraz opieki nad kobietą rodzącą, w okresie połogu i nad noworodkiem;
D.W71.	metody rehabilitacji i fizjoterapii stosowane w ginekologii, położnictwie i neonatologii;
D.W72.	rolę i zadania położnej oraz instytucji rządowych i pozarządowych w podejmowaniu działań na rzecz osób niepełnosprawnych;
D.W73.	zasady usprawniania pacjentek po operacjach ginekologicznych, ginekologiczno-onkologicznych i chirurgicznych w obrębie piersi, w tym po mastektomii;
D.W74.	zasady rehabilitacji wspierającej rozwój psychomotoryczny noworodka i niemowlęcia zdrowego i chorego;
D.W75.	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;
D.W76.	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych oraz zasady zapewnienia bezpieczeństwa osobom udzielającym pomocy, poszkodowanym i świadkom zdarzenia;
D.W77.	obowiązujące wytyczne dotyczące postępowania podczas wykonywania podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (<i>Basic Life Support</i> , BLS), z uwzględnieniem postępowania w odwracalnych przyczynach zatrzymania krążenia;
D.W78.	działania zapobiegające następstwom nagłych stanów zagrożenia zdrowia, w szczególności poresuscytacyjnym;
D.W79.	przedmiot, cel i obszar badań naukowych oraz paradygmaty położnictwa;
D.W80.	znaczenie badań naukowych dla praktyki zawodowej położnej i rozwoju zawodu położnej;
D.W81.	położnicze organizacje naukowe i ich rolę w badaniach naukowych;
D.W82.	metody i techniki prowadzenia badań naukowych w położnictwie;
D.W83.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej położnej.
W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI ABSOLWENT POTRAFI:	
D.U1.	dokonywać oceny stanu zdrowia kobiety ciężarnej, rodzącej i w okresie połogu, płodu i noworodka oraz sytuacji położniczej przy pomocy dostępnych metod i środków, interpretować wyniki badań, wdrażać interwencje położnicze oraz dokonywać ewaluacji opieki położniczej;
D.U2.	rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu porodu, a w przypadku konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistów;
D.U3.	podejmować działania profilaktyczne i w zakresie promocji zdrowia w stosunku do kobiet w okresie okołoporodowym oraz stosować w opiece okołoporodowej zasady wynikające z regulacji prawnych;
D.U4.	wykorzystywać założenia psychoprofilaktyki położniczej oraz dokonywać wyboru nefarmakologicznych metod łagodzenia bólu porodowego i stosować te metody;
D.U5.	ustalać indywidualny plan porodu, a w przypadku konieczności dokonywać jego modyfikacji;
D.U6.	rozpoznawać początek porodu i oceniać jego postęp na podstawie badania położniczego zewnętrznego, wewnętrznego i obserwacji zachowania kobiety rodzącej oraz prognozować prawdopodobny przebieg porodu i oceniać możliwości odbycia porodu drogami i siłami natury;
D.U7.	monitorować i oceniać różnymi metodami dobrostan płodu podczas porodu, interpretować wyniki tej oceny oraz rozpoznawać zagrożenia dla płodu wynikające z nieprawidłowego wyniku badania;
D.U8.	monitorować dobrostan płodu podczas ciąży i porodu z wykorzystaniem badania kardiokograficznego (KTG) oraz dokonać interpretacji zapisów KTG kobiety ciężarnej i rodzącej;
D.U9.	ocenić zagrożenia dla płodu wynikające z nieprawidłowego zapisu KTG podczas ciąży i porodu;
D.U10.	przygotować pacjentkę do testu niestresowego (<i>Non stress test</i> , NST) oraz do testów stresowych;
D.U11.	sprawować opiekę położniczą nad kobietą rodzącą w poszczególnych okresach porodu i stosować konieczne procedury zgodne ze standardem opieki okołoporodowej;
D.U12.	nacinać krocze, rozpoznawać pęknięcie krocza różnego stopnia i szyć krocze nacięte lub pęknięte I i II stopnia;
D.U13.	przewodzić i przyjmować poród fizjologiczny oraz miednicowy;
D.U14.	wdrażać standardy opieki położniczej w przypadku porodu pacjentki zakażonej wirusem HIV i w innych sytuacjach trudnych wskazanych w standardzie opieki okołoporodowej;

D.U15.	rozpoznawać stany naglące w przebiegu porodu, w tym łożysko przodujące, łożysko przedwcześnie odklejone, krwotok łożniczy, dystocję barkową oraz wypadnięcie pępowiny i części drobnych płodu, a także postępować zgodnie z rekomendacjami w tym zakresie;
D.U16.	udzielać pierwszej pomocy położniczej (zabezpieczać dostęp do żyły obwodowej, podawać wlew kroplowy, stosować tlenoterapię, utrzymywać drożność dróg oddechowych, wykonywać czynności resuscytacyjne u pacjentki i noworodka, zabezpieczać ranę krocza lub szyjki macicy, wykonywać ręczne wydobycie łożyska, udzielać pomocy ręcznej w porodzie miednicowym);
D.U17.	wykonywać zabiegi okołoporodowe u noworodka i oceniać jego stan według obowiązujących skal oceny i algorytmów;
D.U18.	rozpoznawać stan zagrożenia życia oraz sytuacje wymagające resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka;
D.U19.	monitorować w sposób bezprzrządowy i przrządowy czynności życiowe noworodka;
D.U20.	dobierać właściwe środki i metody w świadczeniu opieki w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka;
D.U21.	wykonać początkowe zabiegi resuscytacyjne u noworodka (zabezpieczenie przed utratą ciepła, udrożnienie dróg oddechowych, stymulacja dotykiem);
D.U22.	wykonać zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u noworodka, z wyłączeniem intubacji dotchawiczej;
D.U23.	zapobiegać powikłaniom wynikającym z resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka;
D.U24.	stosować metody komunikowania się z pacjentką niezdolną do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia, sytuację położniczą, w tym w sytuacjach szczególnych w opiece okołoporodowej, lub ze względu na stosowane leczenie;
D.U25.	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia i sytuacji położniczej pacjentki;
D.U26.	rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu ciąży i porodu, a w przypadku konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistyczną;
D.U27.	ustalać indywidualny plan opieki prenatalnej w odniesieniu do kobiety ciężarnej, a w przypadku konieczności dokonywać jego modyfikacji;
D.U28.	planować postępowanie położnicze i obejmować opieką położniczą kobietę ciężarną i w okresie porodu, w zależności od rozpoznanej sytuacji położniczej;
D.U29.	wdrażać standardy opieki nad kobietą ciężarną z zagrożeniem porodu przedwczesnego i w przebiegu porodu przedwczesnego;
D.U30.	promować karmienie naturalne, prowadzić poradnictwo laktacyjne w okresie przygotowania do laktacji i jej przebiegu, rozpoznawać problemy laktacyjne i podejmować działania prewencyjne w tym zakresie;
D.U31.	realizować zadania położnej w opiece profilaktycznej, diagnostycznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej nad kobietami ciężarnymi i w okresie porodu;
D.U32.	rozpoznawać ciążę na podstawie objawów domyślnych, prawdopodobnych i pewnych;
D.U33.	stosować profilaktykę ogólną i swoistą chorób zakaźnych wobec kobiet przygotowujących się do macierzyństwa i kobiet ciężarnych;
D.U34.	planować i sprawować opiekę położniczą nad kobietą w okresie okołoporodowym powikłanym współistniejącymi chorobami położniczymi i niepołożniczymi;
D.U35.	monitorować stan matki i dziecka oraz zapewniać wsparcie w sytuacji szczególnej obejmującej poronienie, urodzenie dziecka martwego, niezdolnego do życia, z wadą i urazem okołoporodowym lub z ciężką chorobą;
D.U36.	dokonać oceny dobrostanu płodu za pomocą dostępnych metod klinicznych oraz wskazać różnice i podobieństwa w ocenie dobrostanu płodu za pomocą metod bezpośrednich i pośrednich;
D.U37.	dokonać wyboru metod rejestracji dobrostanu płodu, uwzględniając czas trwania ciąży, objawy kliniczne oraz stan kobiety ciężarnej i płodu;
D.U38.	zaproponować metody weryfikacji zapisu KTG w ciąży o przebiegu patologicznym oraz analizować cechy charakteryzujące zapisy KTG w wybranych chorobach wikłających przebieg ciąży;
D.U39.	ocenić zagrożenia płodu wynikające z nieprawidłowego zapisu KTG podczas ciąży i porodu;

D.U40.	sprawować opiekę psychologiczną nad pacjentką po stracie ciąży, matką małoletnią i w innych sytuacjach szczególnych w położnictwie;
D.U41.	przygotowywać kobietę i jej partnera do funkcji prokreacyjnej i do rodzicielstwa oraz prowadzić edukację w zakresie zachowań prekonceptyjnych;
D.U42.	prowadzić działania edukacyjne w zakresie naturalnych metod regulacji poczęć i środków antykoncepcyjnych;
D.U43.	sprawować opiekę ginekologiczną nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia oraz nad osobą w związku z tranzycją płci i w sytuacji zaburzeń płodności;
D.U44.	planować i sprawować opiekę nad kobietą i jej partnerem w okresie prekonceptyjnym i w przypadku wystąpienia problemu niepłodności;
D.U45.	planować i sprawować opiekę nad pacjentką doświadczającą niepowodzeń w prokreacji i nad rodziną obciążoną chorobami genetycznymi;
D.U46.	rozpoznawać choroby gruczołu piersiowego oraz edukować pacjentkę w zakresie samobadania i samoobserwacji;
D.U47.	rozpoznawać wczesne objawy chorób nowotworowych i stany przednowotworowe narządów płciowych, w tym ocenić wynik badania cytologicznego według klasyfikacji Papanicolaou i w systemie Bethesda;
D.U48.	rozpoznawać zaburzenia statyki narządu rodnoego oraz uczestniczyć w profilaktyce i leczeniu zaburzeń uroginekologicznych;
D.U49.	rozpoznawać zaburzenia i patologie seksualne;
D.U50.	przygotowywać pacjentkę do ginekologicznych zabiegów operacyjnych przeprowadzanych z zastosowaniem różnych technik, planować i realizować opiekę po takich zabiegach oraz podczas radio- i chemioterapii, przygotowywać pacjentkę do samoopieki i samopielęgnacji w warunkach domowych, we współpracy z jej rodziną, a także asystować przy zabiegach ginekologicznych wykonywanych w ramach chirurgii jednego dnia;
D.U51.	planować i sprawować specjalistyczną opiekę nad noworodkiem w zależności od stopnia jego dojrzałości, masy urodzeniowej ciała i stanu klinicznego, w warunkach szpitalnych i pozaszpitalnych;
D.U52.	dokonywać oceny stanu noworodka i uczestniczyć w badaniach diagnostycznych noworodka;
D.U53.	zapobiegać powikłaniom wynikającym z udzielania świadczeń specjalistycznych w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka oraz monitorować stan noworodka po resuscytacji krążeniowo-oddechowej;
D.U54.	przygotować noworodka do resuscytacji za pomocą aparatu Neopuff, do podłączenia wentylacji wspomagającej czynność oddechową przez zastosowanie nCPAP oraz aparatu Infant Flow;
D.U55.	rozpoznawać i klasyfikować NOP i charakteryzować miejscowe oraz uogólnione reakcje organizmu występujące u noworodka po szczepieniu ochronnym, a także udzielać wyczerpujących informacji na temat postępowania w przypadku ich wystąpienia;
D.U56.	oceniać wydolność opiekuńczą rodziców noworodka zdrowego, chorego i z wadami rozwojowymi oraz podejmować wobec rodziców noworodka działania edukacyjne promujące zdrowie, przygotowując ich do opieki nad dzieckiem w domu;
D.U57.	rozpoznawać problemy zdrowotne dziecka, w szczególności niemowląt i planować opiekę w najczęściej występujących chorobach układowych, alergicznych, zakaźnych i metabolicznych oraz stanach niedoborowych;
D.U58.	udzielać pierwszej pomocy w oparzeniach i zadławieniach oraz pielęgnować ranę oparzeniową u niemowlęcia;
D.U59.	rozpoznawać problemy zdrowotne pacjentek i planować opiekę nad pacjentką w przebiegu najczęściej występujących chorób wewnętrznych;
D.U60.	rozpoznawać wskazania do wykonania badań diagnostycznych i wystawiać skierowania na ich wykonanie, zgodnie z uprawnieniami zawodowymi położnej;
D.U61.	wykonywać badanie EKG i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu pacjentki oraz monitorować zapis czynności bioelektrycznej serca na kardiomonitorze pod kątem stanów zagrożenia jej zdrowia i życia;
D.U62.	planować opiekę nad pacjentką w przebiegu chorób chirurgicznych oraz rozpoznawać wczesne i późne powikłania po zabiegach operacyjnych i im zapobiegać;

D.U63.	prorowadzić opiekę pooperacyjną w położnictwie i ginekologii;
D.U64.	rozpoznawać problemy pacjentek z najczęściej występującymi zaburzeniami psychicznymi w okresie dojrzewania, okołoporodowym i klimakterium, określać cel działania medycznego i planować interwencje terapeutyczne, w tym psychoedukację;
D.U65.	prorowadzić rozmowę terapeutyczną;
D.U66.	rozpoznać stan zagrożenia życia;
D.U67.	przeprowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową dorosłego (w szczególności kobiety ciężarnej i rodzącej), noworodka i niemowlęcia, zgodnie z algorytmem zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (ALS), z uwzględnieniem postępowania w odwracalnych przyczynach zatrzymania krążenia;
D.U68.	przygotowywać pacjentkę do znieczulenia i monitorować jej stan w trakcie znieczulenia;
D.U69.	oceniać poziom bólu, w tym bólu porodowego, reakcję pacjentki na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;
D.U70.	prorowadzić rehabilitację przyłożkową po operacjach ginekologicznych, porodzie drogami natury i cięciu cesarskim;
D.U71.	stosować różne formy aktywności ruchowej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, w szczególności nad kobietą ciężarną i rodzącą oraz z chorobą ginekologiczną;
D.U72.	przeprowadzać ćwiczenia usprawniające w chorobach ginekologicznych oraz prorowadzić rehabilitację późną kobiet po mastektomii i operacjach w onkologii ginekologicznej;
D.U73.	prorowadzić rehabilitację wspierającą rozwój psychomotoryczny noworodka i niemowlęcia zdrowego i chorego;
D.U74.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia (w tym doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia, tamować krwawienia i krwotoki) oraz przygotowywać pacjentkę do transportu w takich przypadkach;
D.U75.	ocenić stan zagrożenia zdrowotnego, w szczególności wymagający podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS) na podstawie monitorowania bezprzrządowego;
D.U76.	zapobiegać powikłaniom wynikającym z podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS);
D.U77.	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (<i>Automated External Defibrillator</i> , AED) i bezprzrządowe udrażnianie dróg oddechowych;
D.U78.	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych oraz wskazać możliwości ich wykorzystania w praktyce zawodowej położnej;
D.U79.	stosować regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej położnej.
W zakresie kompetencji absolwent jest gotów do:	
K.1.	Kierowania się dobrem pacjentki, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentką, jej rodziną lub opiekunem w ramach uprawnień zawodowych położnej;
K.2.	Przestrzegania praw pacjentki i zasad humanizmu;
K.3.	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu położnej zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentką;
K.4.	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
K.5.	Zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K.6.	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjentki;
K.7.	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych w ramach uprawnień zawodowych położnej.